

МЕТОДИКИ ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ ФІНАНСОВОГО ПЛАНУВАННЯ

Вінницький національний технічний університет

Анотація

В роботі розглянуто теоретичні основи аналізу оцінювання ефективності фінансового планування на підприємстві, проаналізовано основні показники фінансово-господарської діяльності підприємства та проведено оцінювання ефективності його фінансового планування.

Ключові слова: фінансове планування, доходи і витрати, фінансовий план, інфляція, ринкова кон'юнктура.

Annotation

This paper reviews the theoretical foundations for the analysis efficiency of financial planning at the enterprise. The basic indicators of financial and economic activities and conducted evaluation of the effectiveness of the financial planning.

Keywords: financial planning, income and expenses, financial plan, inflation, market conjuncture.

Вступ

У сучасних умовах роль фінансового планування принципово змінилася на відміну від часів централізовано керованої економіки. В ринковій економіці підприємства зацікавлені в тому, щоб реально оцінювати свій нинішній фінансовий стан та на найближчу перспективу. Це потрібно для того, щоб, по-перше – досягти успіху в своїй господарській діяльності; по-друге, щоб своєчасно виконати свої зобов'язання перед бюджетом, соціальними фондами, банками та іншими кредиторами, тим самим захистивши себе від штрафних санкцій.

Метою роботи є підвищення рівня фінансового планування на підприємстві.

Результати дослідження

Більшість науковців визначають поняття «рівень фінансового планування» як комплексне, що характеризується системою показників, які відображають наявність, розміщення та використання фінансових ресурсів підприємства. Так, у фінансовому словнику-довіднику за редакцією М. Я. Дем'яненка серед характеристик рівня фінансового планування на перший план виступає якісна сторона діяльності підприємства, зокрема зазначається, що: «Фінансовий стан підприємства - це комплексне поняття, що відображає якісну сторону його виробничої та фінансової діяльності та є результатом реалізації усіх елементів зовнішніх і внутрішніх фінансових відносин підприємства. Він характеризується системою показників, які відображають стан капіталу в процесі його кругообігу, здатність розраховуватися за своїми зобов'язаннями і забезпечувати ефективне фінансування своєї виробничої діяльності на певний момент часу» [3, с.507]. Комплексним розглядає це поняття і В. В. Осмоловський, наголошуючи на тому, що рівень фінансового планування «характеризується забезпеченістю фінансовими ресурсами, необхідними для нормальної виробничої діяльності комерційних та інших суб'єктів господарювання, доцільністю й ефективністю їх розміщення і використання, фінансовими взаємовідносинами з іншими суб'єктами господарювання, платоспроможністю та фінансовою стійкістю» [1, с.188]. Як бачимо, основний акцент у цьому визначенні автор робить на забезпеченості підприємства необхідними фінансовими ресурсами та ефективності їх розміщення і використання, від чого залежить платоспроможність та фінансова стійкість підприємства.

Г. В. Савицька трактує фінансовий стан підприємства, як економічну категорію, яка відображає стан капіталу в процесі його кругообігу та спроможність суб'єкта до саморозвитку на фіксований момент часу [2, с.169]. Особливість даного визначення полягає в тому, що автор розглядає

фінансовий стан, як економічну категорію і підкреслює, що фінансовий стан підприємства відображає стан капіталу у процесі його кругообігу та спроможність підприємства до саморозвитку саме на фіксований момент часу, тобто сьогодні і тільки, тому що на завтра ситуація вже може бути іншою.

Існують й інші визначення фінансового стану підприємства, у яких дається не комплексна його характеристика, а підкреслюються окремі сторони, на яких дослідники акцентують свою увагу. Наприклад, А. Д. Шеремет, Р. С. Сайфулін та Є. В. Негашев визначають фінансовий стан підприємства як співвідношення структур його активів і пасивів, тобто засобів підприємства і їхніх джерел [4, с.208]. Проте з цього визначення не видно про що можуть свідчити такі співвідношення, а оскільки вони будуть різними навіть в аналогічних підприємств, то доцільно було б на це також звернути увагу.

Із приведених вище визначень можна зробити висновок, що фінансовий стан визначає реальну та потенційну фінансову спроможність підприємства забезпечувати фінансування поточної господарської діяльності, певний рівень саморозвитку підприємства та погашення зобов'язань перед суб'єктами господарювання.

Поняття фінансового стану втілюється та конкретизується у групах показників, які характеризують різні аспекти діяльності підприємства, адже саме її ефективність та відповідно кінцеві результати є основним мірилом стабільності фінансового стану та фундаментом його формування [3, с. 344]. Такими показниками є: загальна вартість майна підприємства, власний капітал, залучений капітал, оборотні активи, необоротні активи.

Аналіз основних фінансово-економічних показників діяльності здійснимо на прикладі ПАТ «Володарка» згідно з розрахунків наведених в табл. 1

Таблиця 1 – Основні фінансово-економічні показники діяльності ПАТ «Володарка», тис. грн.

Показники	2013 рік	2014 рік	Абсолютна зміна, тис. грн.	Темп приросту %
1. Загальна вартість майна підприємства	25810	24086	-1724	-6,68
2. Власний капітал	19400	18043	-1357	-6,99
3. Залучений капітал	4487	4542	55	1,23
4. Оборотні активи	11061	10414	-647	-5,85
5. Необоротні активи	14749	13672	-1077	-7,3

З таблиці 2.1 видно, що на 2014 рік зменшився власний капітал на 1357 тис. грн. (6,68 %), а також зменшився залучений капітал – 55 тис. грн. Це зменшення становить 1,23 %, частка майна підприємства, яка фінансується за рахунок коштів власників і власних засобів підприємства.

У 2014 році відбулося зменшення оборотних активів на 647 (5,85 %). Це можна визнати позитивною тенденцією, оскільки прискорення розрахунків є важливим чинником прискорення оборотності оборотних активів.

Судячи з вищенаведених показників, таке коливання фінансових результатів могло відбутися внаслідок збільшення необоротних та зменшення оборотних фондів.

Отже, аналіз основних фінансово-економічних показників діяльності підприємства дозволяє оцінити ефективність фінансового планування на підприємства й є необхідним для того, щоб одержати певну кількість основних, найінформативніших параметрів, які дають об'єктивну та точну картину фінансово-господарського стану підприємства.

Висновки

Порівнюючи різні визначення поняття «фінансовий стан підприємства» можна дати таке узагальнююче його визначення: фінансовий стан визначає реальну та потенційну фінансову спроможність підприємства забезпечувати фінансування поточної господарської діяльності, певний рівень саморозвитку підприємства та погашення зобов'язань перед суб'єктами господарювання

Кількісно фінансовий стан підприємства вимірюється системою показників, на підставі яких здійснюється його оцінка.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Осмоловский В. В. Теория анализа хозяйственной деятельности / В.В. Осмоловский Минск: Новое знание, 2009. - 307 с.
2. Савицкая Г. В. Анализ хозяйственной деятельности / Г.В. Савицкая // Учебное пособие. М.: ИНФРА-М, 2007. - 285 с.
3. Комплексный экономический анализ хозяйственной деятельности: Учебное пособие. / Под ред. А. И. Алексеевой. - М.: Финансы и статистика, 2006. - 528 с.
4. Шеремет А.Д., Сайфулин Р.С., Негашев Е.В. / Методика финансового анализа. – М.: ИНФРА-М, 2008. – 208 с.

Алла Вікторівна Козуб – студентка групи МОф-15 сп., факультет менеджменту, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, e-mail: kozub-5@ukr.net.

Науковий керівник: *Віталій Володимирович Зянько* – д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця.

Kozub Alla V. – Department of Finance, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia: email: kozub-5@ukr.net.

Supervisor: *Zianko Vitaliy V.* – Dr. sc. (Eng.), Professor, Head of finance, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia.